

Департамент культури, національностей, релігій та
охорони об'єктів культурної спадщини

Одеської обласної державної адміністрації
Одеська обласна універсальна наукова бібліотека
ім. М. Грушевського

Електронний читальний зал та
зал літератури з гуманітарних та суспільних наук

Науково-методичний відділ

ВИДАТНІ ПОДІЇ 2022 РОКУ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНИЦЬКА РОБОТА ПУБЛІЧНИХ БІБЛІОТЕК

Методичні рекомендації

**Одеса
2022**

ВИДАТНІ ПОДІЇ 2022 РОКУ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ: КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНИЦЬКА РОБОТА БІБЛІОТЕК [Текст] : метод. рек. / Департамент культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини Одес. облдержадмін., Одес. обл. універс. наук. б-ка ім. М. Грушевського, Електрон. чит. зал та зал літ. з гуманітар. та суспіл. наук, Наук.-метод. від. ; [упоряд. К. В. Бондарчук ; комп'ют. набір К. В. Бондарчук ; верстка, заг. редагування О. М. Ласкевич ; відп. за вип. О. А. Булгакова]. – Одеса, 2022. – 28 с. – 15х21,5. – 40 прим.: б. ц.

Зам. № 9 від 21.01.2022 р.
Тираж 40 прим.

ЗМІСТ

ПОДІЇ, ЯКІ ВІДЗНАЧАЮТЬСЯ НА МІЖНАРОДНОМУ РІВНІ:	4
ПОДІЇ, ЯКІ ВІДЗНАЧАЮТЬСЯ НА ДЕРЖАВНОМУ РІВНІ:	5
ЮВІЛЕЇ ВІДОМИХ ПОДІЙ В УКРАЇНІ	7
ДЕРЖАВНІ СВЯТА.....	8
ТРАДИЦІЙНІ СВЯТА	10
ДНІ ПАМ'ЯТІ.....	11
МІЖНАРОДНІ СВЯТА ТА ДНІ ПАМ'ЯТІ:	14
НЕЗВИЧАЙНІ СВЯТА	17
ВЧЕНІ УКРАЇНИ – ЮВІЛЯРИ 2022 РОКУ	18
КРАЇНА МИСТЕЦТВА – ЮВІЛЯРИ 2022 РОКУ	19
СКАРБНИЦЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ – ЮВІЛЯРИ 2022 РОКУ	20
ТВОРИ – ЮВІЛЯРИ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ 2022 РОКУ	22
ОДЕСЬКИЙ ПЕРІОД В ЖИТТІ ВІДОМИХ ПИСЬМЕННИКІВ	23
СКАРБНИЦЯ ВСЕСВІТНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ – ЮВІЛЯРИ 2022 РОКУ	23
ТВОРИ – ЮВІЛЯРИ 2022 РОКУ	26
ЕКОЛОГІЧНА КУЛЬТУРА ЛЮДИНИ	26
БІБЛІОТЕКА – ЗДОРОВ'Я НАЦІЇ ВІД А ДО Я.....	27
ВЕБЛІОГРАФІЯ.....	28

Образ сучасної бібліотеки це презентація її можливостей в бібліотечному обслуговуванні. Враховуючи виклики сьогодення, публічні бібліотеки намагаються використовувати у своїй діяльності сучасні й різноманітні форми роботи, які, завдяки актуальному змісту, творчому підходу та нетрадиційним назвам, здатні привертати до себе увагу користувачів. Бібліотека повинна бути відкритою, цікавою, зручною і багатофункціональною.

ПОДІЇ, ЯКІ ВІДЗНАЧАЮТЬСЯ НА МІЖНАРОДНОМУ РІВНІ:

Генеральна Асамблея ООН визначила 2022 рік:

- Міжнародним роком кустарного рибальства та аквакультури

ДЕСЯТИРІЧЧЯ, ПРОГОЛОШЕНІ ООН:

2021-2030 – Десятиріччя науки про океан в інтересах сталого розвитку

2021-2030 – Десятиріччя Організації Об'єднаних Націй з відновлення екосистем

2019-2028 – Десятиріччя миру на згадку про Нельсона Манделу

2019-2028 – Десятиріччя сімейних фермерських господарств

2018-2028 – Міжнародне десятиріччя дій «Вода для сталого розвитку»

2016-2025 – Десятиріччя дій Організації Об'єднаних Націй з проблем харчування

2015-2024 – Міжнародне десятиріччя осіб африканського походження

2014-2024 – Десятиріччя сталої енергетики для всіх

«ЗЕЛЕНА» СТОЛИЦЯ ЄВРОПИ 2022 РОКУ

Місто Гренобль, розташований на південному сході Франції, завоював титул Європейської зеленої столиці 2022 року. Гренобль особливо відзначився у боротьбі з шумом і зміною клімату, ефективному використанні енергії, розвитку «зеленого» транспорту, а також «стійкому» використанні земель.

КУЛЬТУРНІ СТОЛИЦІ ЄВРОПИ 2022 РОКУ

Це почесне звання у 2022 році завоювали:

Каунас – місто в Литві та порт на річці Німан.

Еш-сюр-Альзетт – друге за населенням місто герцогства Люксембург.

СТОЛИЦЯ ЗИМОВИХ ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГОР 2022 РОКУ

Зимові Олімпійські ігри пройдуть в Пекіні (Китай) з 4 по 20 лютого 2022 року. Всього буде розіграно 109 комплектів медалей. Організатори зимових Олімпійських ігор – 2022 в Пекіні представили офіційний девіз змагань – «Разом заради спільного майбутнього», – який відображає спільне бажання всього світу працювати разом в ім'я майбутнього.

- **книжково-ілюстративна виставка та огляд видань** – «Україна та всесвітній олімпійський рух»

ВСЕСВІТНЯ СТОЛИЦЯ КНИГИ 2022 РОКУ

23 квітня 2022 року мексиканське місто Гвадалахара стане Всесвітньою столицею книги. Програма книжкової столиці світу включатиме літературні заходи у співпраці з латиноамериканськими письменниками, художній проєкт на Вавилонській вежі, події, що пов'язують театр і музику з літературою, а також використання місцевого радіо для читання віршів. Гвадалахара це батьківщина народної музики «маріачі», яка відома далеко за межами Мексики.

2022 РІК ОГОЛОШЕНО В УКРАЇНІ:

- **2018-2027** – десятиріччям української мови

ПОДІЇ, ЯКІ ВІДЗНАЧАЮТЬСЯ НА ДЕРЖАВНОМУ РІВНІ:

300-річчя від дня народження видатного українського просвітителя-гуманіста, філософа, поета, педагога **Григорія Савича Сковороди**.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ «Про відзначення 300-річчя від дня народження Григорія Савича Сковороди» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ips.ligazakon.net/document/DH3UQ00A?an=3>.

Враховуючи важливість постаті Григорія Савича Сковороди, Верховна Рада України постановляє: проведення у грудні 2022 року з нагоди цієї дати в закладах культури тематичних виставок, лекцій, вечорів, мистецьких конкурсів, святкових концертів.

Проведення виставок в бібліотеках є одним з найбільш традиційних і поширених методів розкриття бібліотечних фондів. **Виставка ювілейна** – приурочена до ювілеїв відомих діячів або великих історичних подій. Такі виставки – це відмінна можливість привернути увагу публіки до цікавої особистості, події, явища.

- **Книжково-ілюстративна виставка** «Григорій Сковорода – життя у пошуках істини»

Цитата: «Шукаємо щастя в інших країнах і століттях, а воно скрізь і завжди з нами...». Григорій Сковорода.

Література:

Життя і діяльність Григорія Сковороди [Текст] // Персоналії в історії національної педагогіки. 22 видатних українських педагоги : підруч. / А. М. Бойко, В. Д. Бардінова та ін. ; під заг. ред. А. М. Бойко. – Київ : ВД «Професіонал», 2004. – С. 13-19.

Попович М. В. Сковорода Григорій Савич [Текст] // Енциклопедія історії України : у 10 т. / редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. ; Ін-т історії України НАН України. – Київ : Наук. думка, 2012. – Т. 9 : Прил - С. – С. 607-609.

Попов П. М. Григорій Сковорода [Текст] / П. М. Попов. – Київ : Знання, 1969. – 176 с.

- **Віртуальна екскурсія** «Григорій Сковорода – філософ, поет, вихованець Києво-Могилянської академії: мандруємо банкнотами України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://goo.su/9LM0>.

150-річчя від дня народження найяскравішої зірки світового оперного мистецтва **Соломії Крушельницької**.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №578/2021 від 15 листопада 2021 року «Про відзначення 150-річчя від дня народження Соломії Крушельницької» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.president.gov.ua/documents/5782021-40641>.

З метою вшанування пам'яті та популяризації творчості видатної української співачки Соломії Крушельницької планується проведення культурно-мистецьких заходів.

- **Літературно-музична вітальня** «Найчарівніша мадам Баттерфляй».

ГРА ДОЛІ «Соломія Крушельницька. Талан і самотність» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=53XZp_3AFoU

Література:

Врублевська В. В. Соломія Крушельницька : роман-біографія [Текст] / Валерія Врублевська ; передм. О. Гончара. – Київ : Дніпро, 1986. – 358 с.

Мельничук Б. Соломія Крушельницька : документальна повість [Текст] / Богдан Мельничук. – Тернопіль : Навч. книга-Богдан, 2016. – 88 с., іл.

ЮВІЛЕЇ ВІДОМИХ ПОДІЙ В УКРАЇНІ

450 років із часу створення реєстрового козацтва (1572)

350 років – Пилип Орлик (11 (21) жовтня 1672 – 24 травня 1742) – український політичний, державний і військовий діяч, Генеральний писар (1702-1709), гетьман Війська Запорозького у вигнанні (1710-1742), поет, публіцист. Представник шляхетського роду Орликів (чеського походження), що користалися гербом «Новина». Один із упорядників «Договорів і постанов» конституційного акту.

300 років із часу обрання Павла Полуботка наказним гетьманом Лівобережної України (1722).

140 років із часу заснування першого професійного українського театру (1882).

100 років із часу утворення літературної організації «Плуг» (1922).

100 років із часу виходу юридичного журналу «Право України» (1922).

100 років із часу заснування Лесем Курбасом театру «Березіль» (нині - Харківський державний академічний український драматичний театр ім. Т. Г. Шевченка) (1922).

80 років із часу створення Української Повстанської Армії (1942).

50 років фільму «Пропала грамота» (1972).

30 років із дня затвердження Верховною Радою України Державного Гімну України - національного гімну на музику Михайла Вербицького (15.01.1992).

30 років із дня затвердження Верховною Радою України Державного Прапора України – національного прапора, що складається з двох смуг: верхньої – синього кольору, нижньої – жовтого кольору (28.01.1992).

30 років із дня затвердження Верховною Радою України малого Державного Герба України – тризуба, який є знаком Княжої Держави Володимира Великого (19.02.1992).

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ «Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2022-2023 роках» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1982-20#Text>.

ДЕРЖАВНІ СВЯТА

22 січня – ДЕНЬ СОБОРНОСТІ УКРАЇНИ – свято України, яке відзначають щороку 22 січня в день проголошення Акту Злуки Української Народної Республіки й Західноукраїнської Народної Республіки, що відбулося в 1919 році. Офіційно в Україні День Соборності відзначають з 1999 року.

- **екскурсе в історію** – «Акт Злуки 22 січня 1919 року – важлива віха в історії української державності».

25 лютого – ДЕНЬ ДЕРЖАВНОГО ГЕРБА УКРАЇНИ – 25 лютого 1918 року в Коростені Українська Центральна Рада прийняла Тризуб за офіційний герб УНР. Сучасний герб держави Україна, один із чотирьох її офіційних символів поряд з прапором, гімном і Конституцією, було затверджено **19 лютого 1992 року**.

10 березня – ДЕНЬ ДЕРЖАВНОГО ГИМНУ УКРАЇНИ – Державний Гімн України – один з головних державних символів України поряд із прапором і гербом. Його офіційна музична редакція була ухвалена Верховною Радою **15 січня 1992 року**, а текст гімну затверджено Законом України «Про Державний Гімн України» 6 березня 2003 року. 10 березня для Дня Державного гімну обраний як день, в який вперше прозвучав твір композитора Михайла Вербицького на слова поета Павла Чубинського «Ще не вмерла Україна» в 1865 році в Перемишлі (Польща).

8 травня – ДЕНЬ ПАМ'ЯТІ ТА ПРИМИРЕННЯ В УКРАЇНІ – пам'ятний день в Україні, який відзначають 8 травня, в річницю капітуляції нацистської Німеччини (цю подію прийнято розглядати як символ перемоги над нацизмом). Відповідно до Указу Президента України, підписаного 2015 року, метою відзначення є «гідне вшанування подвигу українського народу, його визначного внеску в перемогу Антигітлерівської коаліції у Другій світовій війні та висловлення поваги усім борцям проти нацизму».

- **історична година** «Друга світова - ціна Перемоги»

9 травня – ДЕНЬ ПЕРЕМОГИ НАД НАЦИЗМОМ У ДРУГІЙ СВІТОВІЙ ВІЙНІ

28 червня – ДЕНЬ КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ – єдине державне свято, закріплене в самій Конституції: «Стаття 161. День прийняття Конституції України є державним святом – Днем Конституції України». Святкується щорічно 28 червня на честь прийняття Конституції України того ж дня 1996 року.

28 липня:

- **ДЕНЬ ХРЕЩЕННЯ КИЇВСЬКОЇ РУСИ-УКРАЇНИ** – державне свято встановлене в Україні в рамках святкування 1020-річчя Хрещення Київської Русі згідно з Указом Президента України від 25 липня 2008 року № 668/2008 «Про День хрещення Київської Русі-України».
- **ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ** – у День Хрещення Київської Русі-України, коли вшановується пам'ять про видатного державотворця, святого рівноапостольного князя Київського Володимира Великого.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ від 24 серпня 2021 року №423/2021 «Про День Української Державності» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.president.gov.ua/documents/4232021-39917>.

- **історична година** – «Українська державність від витоків до сьогодення»

23 серпня – ДЕНЬ ДЕРЖАВНОГО ПРАПОРА УКРАЇНИ. На честь свята відбувається здійснення комплексу урочистих заходів, зокрема проведення щороку 23 серпня о 9 годині офіційної церемонії підняття Державного Прапора України в Києві, обласних та районних центрах, інших населених пунктах України, за участю діячів науки та культури, представників міжнародних, громадських, релігійних організацій, політичних партій.

24 серпня – ДЕНЬ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ – державне свято України, яке відзначається щороку 24 серпня на честь ухвалення Верховною Радою УРСР Акту проголошення незалежності України, що прийнято вважати датою створення держави Україна в її сучасному вигляді.

- **Літературно-музичне свято** «Україна для мене найдорожче за все...».

14 жовтня – ДЕНЬ ЗАХИСНИКА І ЗАХИСНИЦЬ УКРАЇНИ – відзначається в Україні у день святої Покрови Пресвятої Богородиці водночас з Днем Українського козацтва. Президент України підписав Закон «Про внесення зміни до статті 73 Кодексу законів про працю України» № 1643-ІХ, який парламент ухвалив 14 липня 2021 року. Згідно із законом, назва свята «День захисника України», яке щороку відзначається 14 жовтня, змінюється на «День захисників і захисниць України».

- **Патріотична година** «Багатовікові традиції українського війська».

9 листопада – ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ ПИСЕМНОСТІ ТА МОВИ свято, яке щороку відзначається в Україні 9 листопада. За православним календарем – це день вшанування пам'яті Преподобного Нестора-Літописця – послідовника творців слов'янської писемності Кирила і Мефодія.

- **поетичний флешмоб** «О мова моя, душа голосна України»

21 листопада – ДЕНЬ ГІДНОСТІ ТА СВОБОДИ – свято в Україні, що відзначається щороку 21 листопада на честь початку цього дня двох революцій: Помаранчевої революції (2004 року) та Революції Гідності (2013 року).

- **Літературно-поетична година** «Революція гідності – незламність українського духу».

ТРАДИЦІЙНІ СВЯТА

1 січня – НОВИЙ РІК – одне з найдавніших і найпопулярніших календарних свят. Це, мабуть, єдина подія, яку протягом століть щорічно відзначають у всіх країнах і на всіх континентах, яку знають, люблять і яку з нетерпінням чекають люди, різні у своїх національних традиціях і релігійних переконаннях.

- **книжково-ілюстративна виставка** «Зимова казка новорічних свят: легенди та традиції»

7 січня – РІЗДВО ХРИСТОВЕ – велике християнське свято, згідно з християнським віросповіданням це день народження Ісуса Христа.

- **Різдвяний вогник** «Та ніч свята... Та ніч Різдва...».

24 квітня – ВЕЛИКДЕНЬ – найдавніше християнське свято, головне свято богослужбового року, що встановлено на честь Воскресіння Ісуса Христа.

- **Огляд видань** «Великодні свята: звичаї, традиції».

9 ТРАВНЯ – ДЕНЬ МАТЕРІ – у багатьох країнах світу відзначають День матері 13 травня. В Україні – цей день відзначається в другу неділю травня відповідно до Указу Президента України від 10 травня 1999 року № 489/99.

20 травня – ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ ВИШИВАНКИ. Свято, яке покликане зберегти споконвічні народні традиції створення та носіння етнічного вишитого українського одягу. Дата проведення - щороку в третій четвер травня.

- **Флешмоб до Дня вишиванки** «Вишиванка – символ України».

12 червня – ТРИЙЦЯ – одне з головних християнських свят, яке у православ'ї входить до числа дванадесятих свят, а в Католицькій церкві має найвищий статус торжества.

19 червня – ДЕНЬ БАТЬКА – щорічне свято на честь татусів, що відзначається в більшості соціально розвинутих країн. День батька в Україні офіційно відзначається в третю неділю червня.

Указ Президента України «Про День батька» від 18 травня 2019 року № 274/2019 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.president.gov.ua/documents/2742019-27017>.

25 грудня – Народні депутати підтримали законопроект № 5496 про святкування **РІЗДВА** двічі – 25 грудня та 7 січня.

ДНІ ПАМ'ЯТІ

12 січня – ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОГО ПОЛІТВ'ЯЗНЯ відзначається в Україні щороку 12 січня на честь осіб, які були заарештовані через політичні переконання. Традиція відзначення дня політв'язня запроваджена з 1975 року з пропозиції В'ячеслава Чорновола, який закликав протистояти репресіям і жорстокості режиму.

- **50-ті роковини** від початку "великого погрому" – операції КДБ «Блок» проти українських дисидентів (12.01.1972).

29 січня – ДЕНЬ ПАМ'ЯТІ ГЕРОЇВ КРУТ. Трагічна загибель студентського куреня під Крутами стала символом патріотизму і жертвності в боротьбі за незалежну Україну.

- **історична година:** «Бій під Крутами і історія українського визвольного руху».
- **книжкова виставка:** «Крути – символ непоборності українського народу»

15 лютого – ДЕНЬ ВШАНУВАННЯ УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ НА ТЕРИТОРІЇ ІНШИХ ДЕРЖАВ. День встановлено в Україні «...на підтримку ініціативи громадських організацій та з метою вшанування громадян України, які виконували військовий обов'язок на території АФГАНІСТАНУ...» згідно з Указом Президента України «Про День вшанування учасників бойових дій на території АФГАНІСТАНУ» від 11 лютого 2004 р. № 180/2004.

20 лютого - ДЕНЬ ГЕРОЇВ НЕБЕСНОЇ СОТНІ- пам'ятний день, що відзначається в Україні 20 лютого на вшанування подвигу учасників Революції гідності та увічнення пам'яті Героїв Небесної Сотні.

- **історична година** «Майдан -життя віддане за майбутнє України»

9-10 березня – ШЕВЧЕНКІВСЬКІ ДНІ. Постать Тараса Шевченка, вершинна в національному культурному й літературно-мистецькому процесі, вже два століття виокремлюється як самобутня культурно-історична епоха, яка неугасимо випромінює всесильну духовну енергію. Завдяки Шевченку назавжди здобула своє повноправне місце у світі українська літературна мова, а його поетична творчість дала могутній поштовх розвитку нової української літератури.

14 березня – ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОГО ДОБРОВОЛЬЦЯ – свято, що відзначається в Україні 14 березня. В цей день 2014 року відбувся перший відкритий вогневий бій у Харкові на вулиці Римарській російсько-українського протистояння, в ході якого українські сили відбили штурм проросійських бойовиків.

16 травня – ДЕНЬ ПАМ'ЯТІ ЖЕРТВ ПОЛІТИЧНИХ РЕПРЕСІЙ. Щороку в третю неділю травня по всій Україні проводяться різноманітні заходи, присвячені пам'яті про ці страшні події. 2 червня 1937 було прийнято постанову Політбюро ЦК ВКП (б) ПБ-51/94 «Про антирадянські елементи», відповідно до якого 5 серпня 1937 вийшов наказ НКВС СРСР № 0044, який поклав початок масових репресій.

- **літературно-музичний вечір** «Розстріляна муза».
- **книжково-ілюстративна виставка** «Геноцид України – виклик ХХ століття».

22 червня – ДЕНЬ СКОРБОТИ І ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ ЖЕРТВ ВІЙНИ – згідно з Указом Президента України «Про День скорботи і вшанування пам'яті жертв війни в Україні» від 17 листопада 2000 р. № 1245/2000.

- **виставка-хроніка** – «Вогняні скрижалі історії».

29 серпня – ДЕНЬ ПАМ'ЯТІ ЗАХИСНИКІВ УКРАЇНИ, ЯКІ ЗАГИНУЛИ В БОРОТЬБІ ЗА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ, СУВЕРЕНІТЕТ І ТЕРИТОРІАЛЬНУ ЦІЛІСНІСТЬ УКРАЇНИ – згідно з Указом Президента України «Про День пам'яті захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України» від 23 серпня 2019 року № 621/2019. З метою гідного вшанування пам'яті військовослужбовців і учасників добровольчих формувань, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України, увічнення їх героїзму, зміцнення патріотичного духу у суспільстві.

- **акція** – «Запали свічку, згадай героя».

22 вересня – ДЕНЬ ПАРТИЗАНСЬКОЇ СЛАВИ – згідно з Указом Президента України «Про День партизанської слави» від 30 жовтня 2001 року № 1020/2001.

- **книжково-ілюстративна виставка** – «Нескорені : партизанський рух і підпілля на теренах України».
- **135 років** – Ковпак Сидір Артемович (13 (25) травня 1887 – 11 грудня 1967) – командир Путивльського партизанського загону в роки Другої світової війни (пізніше – Сумського партизанського з'єднання, ще пізніше – Першої Української партизанської дивізії), двічі Герой Радянського Союзу (18 травня 1942 й 4 січня 1944), генерал-майор.

14 жовтня – ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОГО КОЗАЦТВА. Відзначається щорічно в день Покрови Пресвятої Богородиці.

- **огляд історичної літератури:** «Лицарі волі».

28 жовтня – День остаточного вигнання військ нацистської Німеччини та її союзників під час Другої світової війни за межі сучасної території України. У ході вигнання нацистських окупантів з України силами чотирьох Українських фронтів, які налічували понад 2,3 млн осіб, протягом січня 1943 р. – жовтня 1944 р. було проведено низку наступальних операцій. 27 жовтня було звільнено Ужгород, а 28 жовтня 1944 року війська 4-го та 1-го Українських фронтів остаточно витіснили угорські та німецькі війська з території сучасної України.

- **літературна година** – «Шляхами мужності і слави».

26 листопада – ДЕНЬ ПАМ'ЯТІ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ – цей День щорічно відзначається в Україні в четверту суботу листопада. Традиційно в цей день громадяни відвідують поминальне богослужіння і покладають символічні горщики з зерном та свічками до пам'ятників жертвам голодомору в Україні. О 16:00 оголошується загальнонаціональна хвилина мовчання, після чого по всій Україні відбувається **акція «Запали свічку»**, в рамках якої всі охочі несуть свічки до пам'ятників жертвам. В акції також можна взяти участь, запаливши свічку в своєму вікні.

- **історична година:** «Голодомор – чорна сповідь України».
- **книжково-ілюстративна виставка** «Голодомор 1932-1933 років очима істориків та мовою документів».

ТИЖНІ:

- Всеукраїнський тиждень дитячого читання – березень, останній тиждень.
- Глобальний тиждень безпечного дорожнього руху ООН – квітень, останній тиждень.
- Міжнародний тиждень освіти в галузі мистецтва – травень, останній тиждень.
- Тиждень фізичної культури – вересень, перша декада.
- Всесвітній тиждень космосу – жовтень, перший тиждень.
- Тиждень знань із основ безпеки життєдіяльності – жовтень-листопад.
- Всеукраїнський тиждень права – грудень, другий тиждень.

МІЖНАРОДНІ СВЯТА ТА ДНІ ПАМ'ЯТІ:

27 січня – МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ ПАМ'ЯТІ ЖЕРТВ ГОЛОКОСТУ – пам'ятна дата, запроваджена рішенням Генеральної Асамблеї ООН від 1 листопада 2005 року (Резолюція № 60/7). Відзначається щорічно – 27 січня. Саме цього дня 1945 року Радянська Армія визволила в'язнів найбільшого нацистського табору смерті Аушвіц-Біркенау в Освенцімі.

- **історична година** «Голокост - пам'ять заради майбутнього»

21 лютого – МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ РІДНОЇ МОВИ – день, який відзначають щороку 21 лютого, починаючи з 2000 року.

3 березня – ВСЕСВІТНІЙ ДЕНЬ ПИСЬМЕННИКА (повна назва – Всесвітній день миру для письменника) – професійне свято, яке святкується 3 березня.

8 березня – МІЖНАРОДНИЙ ЖІНОЧИЙ ДЕНЬ – рішенням Організації Об'єднаних Націй день називається: Міжнародний день боротьби за права жінок і міжнародний мир.

З досвіду роботи бібліотек:

- **поетичні вітання** «Жінка» – величне, дивне, ніжне слово.
- **фотовиставка** «Весна. Кохання. Жінка».
- **майстер-клас** «Вітальна листівка».

21 березня – ВСЕСВІТНІЙ ДЕНЬ ПОЕЗІЇ – свято, яке відзначається щороку 21 березня. Встановлено 1999 року ухвалою 30-ої сесії ЮНЕСКО. Вперше відзначено 21 березня 2000 року.

27 березня – ВСЕСВІТНІЙ ДЕНЬ ТЕАТРУ – міжнародний день вшанування театру як надбання культури і вшанування всіх робітників театру від театральних режисерів, акторів і сценографів до білетерів.

2 квітня – Починаючи з 1967 року з ініціативи і за рішенням Міжнародної ради з дитячої книги (ІВВУ) 2 квітня, в день народження великого казкаря Ганса Крістіана Андерсена, весь світ відзначає **МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ ДИТЯЧОЇ КНИГИ**, підкреслюючи тим самим важливу роль дитячої книги у формуванні духовного і інтелектуального обличчя нових поколінь Землі. Кожного року одна з національних секцій ІВВУ виступає спонсором цього чудового свята.

6 квітня – МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ СПОРТУ НА БЛАГО МИРУ ТА РОЗВИТКУ. 23 серпня 2013 р. Генеральна Асамблея ООН одноголосно ухвалила резолюцію, якою зазначалося, що «здоровий спосіб життя, фізична та інтелектуальна активність - запорука загального процвітання й добробуту».

- **флешмоб** «Спорт – сила духу і здоров'я нації».

12 квітня – ВСЕСВІТНІЙ ДЕНЬ АВІАЦІЇ ТА КОСМОНАВТИКИ. В Україні 12 квітня відзначається як День працівників ракетно-космічної галузі України.

Космічний календар:

125 років – Кондратюк Юрій Васильович (справжнє ім'я Шаргей Олександр Гнатович; 9 (21) червня 1897 – місце та дата смерті невідомі, не раніше 1942) – український учений-винахідник, один із піонерів ракетної техніки й теорії космічних польотів. Автор так званої «траси Кондратюка», якою подорожували на Місяць космічні кораблі «Аполлон».

115 років – Корольов Сергій Павлович (30 грудня 1906 (12 січня 1907) – 14 січня 1966) – український радянський вчений у галузі ракетобудування та космонавтики, конструктор. Вважається основоположником практичної космонавтики.

25 років – Каденюк Леонід Костянтинович, перший і єдиний астронавт незалежної України, у період з 19 листопада по 5 грудня 1997 року здійснив космічний політ на американському БТКК «Колумбія» місії STS-87.

- **книжково-ілюстративна виставка** «Підкорення Космосу: історія та сучасність».

18 квітня – МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ ПАМ'ЯТОК І ВИЗНАЧНИХ МІСЦЬ. Заснований у 1983 році Асамблеєю Міжнародної Ради з питань охорони пам'яток і визначних місць (ІКОМОС) при ЮНЕСКО. Відзначається з 1984 року; День пам'яток історії та культури. Відзначається в Україні згідно з Указом Президента (№ 1062/99 від 23 серпня 1999 року).

- **виставка-мандрівка** «Унікальні місця України».

23 квітня – МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ КНИГИ ТА АВТОРСЬКОГО ПРАВА – Всесвітній день книги та авторських прав було проголошено на 28-й сесії ЮНЕСКО 15 листопада 1995 року (Резолюція № 3.18). Відзначається щорічно 23 квітня для привернення уваги до книги як засобу поширення знань, найбільш надійного способу їх збереження. Дата була вибрана на згадку про те, що 23 квітня 1616 року померли Мігель де Сервантес, Вільям Шекспір, Інка Гарсіласо де ла Вега.

- **акція** «Подаруй свою улюблену книгу»

1 травня – ДЕНЬ МІЖНАРОДНОЇ СОЛІДАРНОСТІ ТРУДЯЩИХ – святкування є знаком пам'яті про робітничі протести в Чикаго, які почалися 1 травня 1886 року. Того дня сотні тисяч робітників найбільших промислових центрів США вимагали впровадження 8-годинного робочого дня.

5 травня – ДЕНЬ ЄВРОПИ. Свято, що відзначається 5 травня Радою Європи та 9 травня Європейським Союзом, а також офіційно в Україні щорічно у третю суботу травня з 2003 року.

15 травня – МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ СІМ'Ї – один із міжнародних днів, що відзначаються в системі Організації Об'єднаних Націй. Цей день щорічно святкується 15 травня.

Соціокультурна робота бібліотеки представлена широким розмаїттям форм проведення днів родинного свята. Можна провести такі масові заходи:

18 травня – МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ МУЗЕЇВ. Відзначається щорічно за рішенням XI Генеральної Конференції Міжнародної ради музеїв, яка відбулась у травні 1977 року.

Віртуальна екскурсія:

- «Музеї. Як це працює». Випуск 4. Національний художній музей України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=lCmC40Y4TNM>.
- Музей книги і друкарства України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=HKTO6YgExOg>.

24 травня – ДЕНЬ СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ПИСЕМНОСТІ ТА КУЛЬТУРИ. Це свято було встановлено постановою Президії Верховної Ради Української РСР від 30.01.91 N 568-I «Про День слов'янської писемності і культури». Щорічно 24 травня у всіх слов'янських країнах урочисто прославляють святих Кирила і Мефодія – творців слов'янської писемності.

11 вересня – ДЕНЬ ПАМ'ЯТІ ЖЕРТВ ФАШИЗМУ – це День пам'яті десятків мільйонів людей, які загинули в роки Другої світової війни. З 1962 року було прийнято вважати кожен другу неділю вересня Міжнародним днем пам'яті жертв фашизму. Цей день був визначений саме у вересні, тому що на цей місяць припадає дві пов'язані з Другою світовою війною дати – день її початку і її повного завершення. Це стало однією з причин встановлення дня жалоби на вересневу неділю.

21 вересня – МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ МИРУ – був проголошений Генеральною Асамблеєю ООН у 1981 році. В цей день проводять Всеукраїнську акцію «Голуб миру».

24 жовтня – МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ ООН – це день народження Організації Об'єднаних Націй.

НЕЗВИЧАЙНІ СВЯТА

12 лютого – День безпечного Інтернету. Відзначається щорічно з 2004 р. у другий вівторок лютого за ініціативою європейських некомерційних організацій.

14 лютого – Міжнародний день дарування книжок. У цей день, зазвичай, прийнято дарувати книжки один одному та членам родини, залишати книжки в людних місцях, надавати знижки в книгарнях, організовувати волонтерські кампанії зі збирання книжок, жертвувати твори друку бібліотекам і благодійним організаціям, що займаються розвитком грамотності.

20 березня – Міжнародний День Щастя. Святується щороку 20 березня. Проголошено ООН 28 червня 2012 року.

1 квітня – День сміху. У цей день кожен хоче пожартувати над кимсь, тож ніхто не застрахований від розіграшів і навіть найсерйозніші люди мимоволі посміхаються.

21 травня – Міжнародний день чаю. Неофіційне свято, яке відзначається щорічно 21 травня з ініціативи Організація Об'єднаних Націй від 21 грудня 2019 року. Раніше це свято відзначалося 15 грудня у країнах-виробниках чаю, як, наприклад Індія, Шрі-Ланка, Непал, В'єтнам, Індонезія, Бангладеш, Кенія, Малаві, Малайзія, Уганда і Танзанія.

- **Літературні історії зі смаком чаю**[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://massovoodessa.blogspot.com/2019/04/blog-post.html>.

9 червня – Міжнародний день друзів. Міжнародний день дружби був проголошений Генеральною Асамблеєю ООН 27 квітня 2011 року.

16 червня – проводиться День свіжих овочів. Ці червневі заходи у другий декаді місяця мають традиційний щорічний характер

11 липня – Всесвітній день шоколаду. Свято відзначається щорічно 11 липня. Крім нього, існує ще один всесвітній день з такою ж назвою, який відзначають 13 вересня. Батьківщиною Всесвітнього дня шоколаду вважається Франція. Саме французи в 1995 році поклали початок цього свята.

ВЧЕНІ УКРАЇНИ – ЮВІЛЯРИ 2022 РОКУ

260 років – **Іван Якимович ФАЛЬКОВСЬКИЙ**, чернече ім'я Іриней (28 травня 1762 - 29 квітня 1823) – науковець (історик, математик, географ, астроном), поет, ректор Києво-Могилянської академії, єпископ Чигиринський, Смоленський і Дорогобузький.

205 років – **Микола Іванович КОСТОМАРОВ** (4 (16) травня 1817 – 7 (19) квітня 1885) – видатний історик, етнограф, прозаїк, поет-романтик. Був співзасновником та активним учасником слов'янофільсько-українського київського об'єднання «Кирило-Методіївське братство».

200 років – **Опанас Васильович МАРКОВИЧ** (27 січня (8 лютого) 1822 – 20 серпня (1 вересня) 1867) – фольклорист-етнограф та громадський діяч. Член Кирило-Методіївського Братства.

170 років – **Йосип Андрійович ТИМЧЕНКО** (26 квітня 1852 – 20 травня 1924) – український механік-винахідник, винайшов кіноапарат за два роки до братів Люм'єр.

170 років – **Григорій Васильович ЛЕВИЦЬКИЙ** (* 27 жовтня (8 листопада) 1852 – † 13 (26) жовтня 1917) – український та російський астроном, засновник і перший директор Харківської обсерваторії.

165 років – **Дмитро Іванович БАГАЛІЙ** (26 жовтня [7 листопада] 1857 – 9 лютого 1932) – історик, філософ та громадський діяч. Ректор Імператорського Харківського університету (1906-1910), академік Української Академії Наук (з 1919).

145 років – **Степан Львович РУДНИЦЬКИЙ** (3 грудня 1877 – 3 листопада 1937) – географ, картограф та етнограф, академік ВУАН, організатор і перший директор Українського науково-дослідницького інституту географії і картографії, редактор «Вісника природознавства».

140 років – МИТРОПОЛИТ ІЛАРІОН (світське ім'я Іван Іванович Огієнко; 2 (14) січня 1882 – 29 березня 1972) – науковець, єпископ ППЦ (від 1940), митрополит УАПЦ (від 1944), предстоятель УГПЦК (від 1951), політичний, громадський і церковний діяч, мовознавець, лексикограф, історик церкви, педагог.

140 років – Дмитро Іванович ДОРОШЕНКО (27 березня (8 квітня) 1882 – 19 березня 1951) – український політичний діяч, дипломат, історик, публіцист, літературознавець, бібліограф. Засновник «Просвіти» на Катеринославщині. Член Київського товариства старожитностей і мистецтв.

140 років – Вадим Львович МОДЗАЛЕВСЬКИЙ (1882 – 3 серпня 1920) – український історик, археограф, архівіст і генеалог. Автор численних наукових праць, зокрема масштабного дослідження «Малоросійський родословник» та «Малоросійський гербовник», який оформив український графік Георгій Нарбут.

140 років – В'ячеслав (Вацлав) Казимирович ЛИПИНСЬКИЙ (5 (17) квітня 1882 – 14 червня 1931) – український політичний діяч, історик, історіософ, соціолог, публіцист, теоретик українського консерватизму. Один із організаторів Української демократично-хліборобської партії та «Українського союзу хліборобів-державників». За Гетьманату – посол України в Австрії.

70 років – Джеймс Ернест МЕЙС (18 лютого 1952 – 3 травня 2004) – американський історик, політолог, публіцист, професор Києво-Могилянської академії, дослідник Голодомору в Україні, упорядник звіту комісії Конгресу США з вивчення Голодомору 1932-1933 років.

КРАЇНА МИСТЕЦТВА – ЮВІЛЯРИ 2022 РОКУ

180 років – Архип Іванович КУЇНДЖІ (15 (27) січня 1842 (за іншою версією – 1841) – 11 (24) липня 1910) – український та російський живописець-пейзажист і педагог грецького походження з північного Приазов'я.

180 років – Микола Віталійович ЛИСЕНКО (10 (22) березня 1842 – 24 жовтня (6 листопада) 1912) – український композитор, піаніст, диригент, педагог, збирач пісенного фольклору, громадський діяч.

170 років – Кириак Костянтинович КОСТАНДІ (21 вересня (3 жовтня) – 31 жовтня 1921) – український педагог і художник.

160 років – Олексій Миколайович БЕКЕТОВ (19 лютого (3 березня) 1862 – 23 листопада 1941)- український архітектор і педагог, заслужений діяч мистецтв УРСР (1941).

140 років – Ігор Федорович СТРАВИНСЬКИЙ (5 (17) червня 1882 – 6 квітня 1971) – композитор і диригент українського козацького походження.

140 років – Михайло Львович БОЙЧУК (30 жовтня 1882 – 13 липня 1937) – український художник, маляр-монументаліст, засновник самобутньої школи українського мистецтва «бойчукізм», лідер групи «бойчукістів». Член Наукового товариства імені Шевченка (1912), Українського наукового товариства (1917). Один із засновників монументального мистецтва України ХХ століття. Представник «Розстріляного відродження».

135 років – Лесь КУРБАС (повне ім'я – Олександр-Зенон Степанович Курбас; 25 лютого 1887 – 3 листопада 1937) – український режисер, актор, теоретик театру, драматург, публіцист, перекладач. Народний артист УРСР (1925).

110 років – Андрій Корнійович СОВА (* 17 (30) грудня 1912 – †11 грудня 1994) – український актор, гуморист, майстер художнього слова.

105 років – Тетяна Нілвіна ЯБЛОНСЬКА (11 (24) лютого 1917 – 17 червня 2005) – українська художниця-живописець, професор (1967 рік), академік Академії мистецтв СРСР (1975), Народний художник СРСР (1982), дійсний член (академік) Академії мистецтв України (1997-2005), лауреатка Державних премій СРСР (1949, 1951, 1979) та Національної премії України імені Тараса Шевченка (1998), Герой України (2001).

СКАРБНИЦЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ – ЮВІЛЯРИ 2022 РОКУ

210 років – Євген Павлович ГРЕБІНКА (21 січня (2 лютого) 1812 – 3 (15) грудня 1848) – письменник, байкар, педагог, видавець, автор одного з найвідоміших у світі романсів «Очі чорні».

195 років – Леонід Іванович ГЛБОВ (21 лютого (5 березня) 1827 – 29 жовтня (10 листопада) 1893) – письменник, поет, байкар, видавець.

155 років – Осип Степанович МАКОВЕЙ (23 серпня 1867- 21 серпня 1925) – поет, прозаїк, публіцист, критик, літературознавець, перекладач, редактор багатьох періодичних видань, педагог, громадсько-політичний діяч.

150 років – Богдан Сильвестрович ЛЕПКИЙ (4 листопада 1872 (або 9 листопада) – 21 липня 1941) – педагог, прозаїк, поет, мистецтвознавець, літературознавець, видавець, публіцист, громадсько-культурний діяч, художник. Його творча спадщина становить понад 80 власних книг, у тому числі цикл романів «Мазепа».

140 років – Христина Олексіївна АЛЧЕВСЬКА (4 (16) березня 1882 – 27 жовтня 1931) – українська письменниця, драматургиня, прозаїк, поетеса та педагогиня. Вона належала до славетної української родини Алчевських, дочка Христини Алчевської та Олексія Алчевського.

130 років – Микола Гурович КУЛІШ (18 грудня 1892 – 3 листопада 1937) – український драматург, представник «Розстріляного Відродження».

130 років – Михайль СЕМЕНКО (Михайло Васильович Семенко, 19 (31) грудня 1892 – 24 жовтня 1937) – поет доби «Розстріляного відродження», основоположник і теоретик українського футуризму.

125 років – Євген Филімонович МАЛАНЮК (20 січня (1 лютого) 1897 – 16 лютого 1968) письменник, культуролог-енциклопедист, публіцист, літературний критик, сотник Армії УНР, «Імператор залізних строф».

120 років – Юрій Іванович ЯНОВСЬКИЙ (14 (27) серпня 1902 – 25 лютого 1954) – письменник та поет. Один із найвизначніших романтиків в українській літературі першої половини ХХ століття. Редактор журналу «Українська література», військовий журналіст. Ветеран Армії УНР.

115 років – Ірина ВІЛЬДЕ (справжнє ім'я Дарина Дмитрівна Макогон; 5 травня 1907-30 жовтня 1982) – письменниця, лауреатка Шевченківської премії (1965).

- **виставка-портрет «Невідомий світ Ірини Вільде».**

115 років – Олег ОЛЬЖИЧ (справжнє ім'я Олег Олександрович Кандиба), (8 (21) липня 1907 – 10 червня 1944) – поет, політичний діяч, археолог.

110 років – Андрій Самійлович МАЛИШКО (1 (14) листопада 1912 – 17 лютого 1970) – поет, перекладач, літературний критик.

110 років – Михайло Панасович СТЕЛЬМАХ (11 (24) травня 1912 – 27 вересня 1983) – письменник, драматург, педагог, фольклорист. Член Спілки письменників УРСР, академік АН УРСР.

100 років – Анатолій Андрійович ДІМАРОВ (при народженні Анатолій Андроникович Гарасюта; 17 травня 1922 – 29 червня 2014) – письменник. Удостоєний Шевченківської премії 1981 року у галузі літератури за другий том роману «Біль і гнів».

100 років – Павло Прокопович ГЛАЗОВИЙ (* 30 серпня 1922 – † 29 жовтня 2004) – поет-гуморист і сатирик. Автор поеми «Слався, Вітчизно моя!», 13 книжок сатири та гумору, 8 книжок для дітей.

- **книжкова виставка:** «Майстер сміху».

100 років – Іван Михайлович ЧЕНДЕЙ (20 травня 1922 – 29 листопада 2005) – письменник, кіносценарист, лауреат Шевченківської премії (1993). Автор сценарію «Тіней забутих предків» (1964).

85 років – Євген Пилипович ГУЦАЛО (14 січня 1937 – 4 липня 1995) – письменник, журналіст, поет і кіносценарист.

70 років – Юрій Павлович ВИННИЧУК (18 березня 1952) – письменник, журналіст.

65 років – Олексій Анатолійович КОНОНЕНКО (* 23 серпня 1957) – поет, письменник, журналіст, автор відомих українських пісень, сценарист і режисер культурно-мистецьких заходів, заслужений діяч мистецтв України, Лауреат Всеукраїнської літературної премії ім. Івана Огієнка, член Національної спілки письменників України, Національної спілки журналістів України.

ТВОРИ – ЮВІЛЯРИ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ 2022 РОКУ

180 років – «Гамалія», історична поема Тараса Григоровича Шевченка. Поема датується орієнтовно жовтнем – першою половиною листопада 1842 року

160 років – «Інститутка», повість письменниці Марко Вовчок, вперше видана у 1862 році в українському діаспорному журналі Санкт-Петербургу «Основа». Перша в українській літературі соціальна повість.

130 років – «Для домашнього огнища», роман письменника Івана Франка 1892 року.

125 років – «Князь Єремія Вишневецький», історичний роман письменника Івана Нечуя-Левицького, написаний у 1897 році, а виданий у 1932.

120 років – «Земля», соціально-психологічна повість письменниці Ольги Кобилянської про селянство. Твір було завершено в 1901 році, а в 1902 році вперше надруковано в журналі «Літературно-науковий вісник».

65 років – «Гайдамаки» (1957), роман письменника Юрія Мушкетика.

50 років – «Первоміст» (1972), роман письменника Павла Загребельного.

ОДЕСЬКИЙ ПЕРІОД В ЖИТТІ ВІДОМИХ ПИСЬМЕННИКІВ

140 років – Корній Іванович Чуковський (справжнє ім'я Микола Васильович Корнейчуков; 19 (31) березня 1882 - 28 жовтня 1969), російський радянський письменник, перекладач і літературознавець.

130 років – Костянтин Георгійович Паустовський (19 (31) травня 1892 – 14 липня) – радянський російський письменник.

Одеський музей Костянтина Паустовського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://goo.su/a92A>.

125 років – Валентин Петрович Катаєв (16 (28) січня 1897 – 12 квітня 1986) – радянський письменник, автор тетралогії «Хвилі Чорного моря»: «Біліє парус одинокий», «Хуторець у степу», «Зимовий вітер» та «Катакомби».

СКАРБНИЦЯ ВСЕСВІТНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ – ЮВІЛЯРИ 2022 РОКУ

Бібліоглобус - літературна мандрівка країнами світу

- **Австралія**

85 років – Коллін Мак-Каллоу-Робінсон (1 червня 1937 – 29 січня 2015) – австралійська письменниця, відома як автор роману «Ті, що співають у терні» (1977).

- **Америка**

160 років – О. Генрі (справжнє ім'я – Вільям Сідні Портер, 11 вересня 1862 – 5 червня 1910) – американський письменник.

- **Англія**

210 років – Чарлз Джон Гаффем Дікенс (7 лютого 1812 – 9 червня 1870) – англійський письменник, один із найпопулярніших романістів вікторіанської епохи.

190 років – Льюїс Керрол (справжнє ім'я Чарльз Латвідж (Лютвідж) Доджсон, 27 січня 1832 – 14 січня 1898) – англійський письменник, математик, філософ, логік, англійський клірик (священик, теолог) і фотограф.

155 років – **Джон Голсуорсі** (14 серпня 1867 – 31 січня 1933, Лондон) – англійський письменник, лауреат Нобелівської премії («Сага про Форсайтів» 1932; «Острів фарисеїв»).

140 років – **Алан Александр Мілн** (18 січня 1882 – 31 січня 1956) – англійський дитячий письменник, творець Вінні-Пуха.

130 років – **Джон Роналд Руел Толкін** (3 січня 1892 – 2 вересня, 1973) – англійський письменник, поет, філолог, професор, класик світової літератури ХХ століття та один із фундаторів жанрового різновиду фантастики – високе фентезі. Найбільш відомий як автор «Гобіта, або Туди і Звідти», «Володаря пернів» та «Сильмариліона».

- **Бельгія**

195 років – **Шарль-Теодор-Анрі́ де Костер** (20 серпня 1827 – 7 травня 1879) – бельгійський письменник, засновник сучасної бельгійської літератури, франксьільон. Найбільш відомий як автор історичного роману «Легенда про Уленшпігеля».

160 років – **Моріс Полідор Марі Бернар Метерлінк** (29 серпня 1862 – 6 травня 1949) – бельгійський письменник, драматург і філософ, лауреат Нобелівської премії в галузі літератури (1911).

- **Бразилія**

75 років – **Пауло Коельйо** (24 серпня 1947) – бразильський письменник, романи якого перекладено багатьма мовами світу.

- **Італія**

315 років – **Карло Гольдоні** (25 лютого 1707 – 6 лютого 1793) – італійський драматург, реформатор італійського театру в епоху Просвітництва.

- **Ірландія**

355 років – **Джонатан Свіфт** (30 листопада 1667 – 19 жовтня 1745) – церковний діяч, публіцист, сатирик, англomовний ірландський письменник, відомий як автор «Мандрів Гулівера».

140 років – **Джеймс Августин Алоїзій Джайс** (2 лютого 1882 – 13 січня 1941) – ірландський письменник, якого вважають одним з найвпливовіших письменників двадцятого століття.

- **Іспанія**

475 років – **Мігель де Сервантес Сааведра** (29 вересня 1547 – 22 квітня 1616) – іспанський новеліст, драматург і поет, класик світової літератури («Галатея», «Дон Кіхот», «Мандри Персилеса та Сигізмунда», «Прикладні новели»). Відомий, насамперед, як автор роману «Дон Кіхот», який багато критиків називають першим сучасним романом та одним із найкращих творів світової художньої літератури.

- **Франція**

400 років – **Мольєр** (справжнє ім'я Жан-Батіст Поклен (15 січня 1622 – 17 лютого 1673) – французький письменник, драматург і актор, один із засновників «Блискучого Театру».

290 років – **П'єр Бомарше** (24 січня 1732 – 18 травня 1799) – французький драматург і публіцист епохи Просвітництва.

220 років – **Віктор-Марі Гюго** (26 лютого 1802 – 22 травня 1885) – французький письменник, драматург, поет, публіцист, громадський діяч. Член Французької академії (1841).

220 років – **Александр Дюма-батько** (24 липня 1802 – 5 грудня 1870) – французький письменник, чий пригодницькі романи зробили його одним з найбільш читаних французьких авторів у світі.

- **Німеччина**

220 років – **Вільгельм Гауф** (29 листопада 1802 – 18 листопада 1827) – німецький письменник епохи бідермаєру.

145 років – **Герман Гессе** (2 липня 1877 – 9 серпня 1962) – німецький письменник, філософ, лауреат Нобелівської премії в галузі літератури 1946 року. Найвідоміші твори: «Степовий вовк» і «Гра в бісер».

- **Польща**

175 років – **Болеслав Прус** (справжнє ім'я та прізвище – Александер Гловацький; 20 серпня 1847 – 19 травня 1912) – польський письменник, один з видатних представників критичного реалізму. Основоположник польського критичного реалізму.

ТВОРИ – ЮВІЛЯРИ 2022 РОКУ

225 років – «Гордість і упередження» (1796-1797), роман англійської письменниці Джейн Остін, опублікований у 1813 році.

175 років – «Віконт де Бражелон, або Десять років по тому», останній роман французького письменника Александра Дюма з серії романів про пригоди мушкетерів. Цей роман виходив невеликими серіями з 1847 по 1850 роки.

165 років – «Крихітка Дорріт», одинадцятий роман англійського письменника Чарлза Дікенса, публікувався в журналі «Домашнє читання» з грудня 1855 по червень 1857 року.

160 років – «Знедолені», роман французького письменника Віктора Гюго, написаний у 1845-1862 роках.

100 років – «Улісс», роман ірландського письменника Джеймса Джойса, вперше надрукований частинами в США в журналі «The Little Review» з березня 1918 року по грудень 1920. Роман в цілому опублікувала Сільвія Біч 2 лютого 1922 року в Парижі. Вважається найвизначнішим твором модернізму

95 років – «Степовий вовк», роман Германа Гессе, вперше опублікований у 1927 році у Німеччині.

85 років – «Театр», роман англійського письменника Сомерсета Моема, вперше опублікований у 1937 році.

ЕКОЛОГІЧНА КУЛЬТУРА ЛЮДИНИ

Однією з найактуальніших проблем сучасності є взаємодія людини з природою. Важливим аспектом у вирішенні проблеми збереження природних ресурсів є освіта людей в області навколишнього середовища, екологічне виховання всього населення, а особливо підростаючого покоління.

Екологічний календар:

10 січня – День вдячності кімнатним рослинам.

- **Виставка-ікебана «Дивовижний світ квітів»** – на виставці можуть бути представлені квіти, книжковий матеріал про ці рослини, постичні рядки та легенди.

21 березня – Всесвітній день посадки дерев.

22 березня – Всесвітній день водних ресурсів.

1 квітня – Міжнародний день птахів.

15 квітня – День екологічних знань в Україні (відзначається з 1996 року за ініціативою природоохоронних НУО).

- **Екологічна година** «Світ навколо нас»

16 квітня – День Довкілля – свято України. Відзначається щорічно в третю суботу квітня.

22 квітня – Міжнародний день Землі.

26 квітня – Міжнародний день пам'яті Чорнобиля.

24 травня – Європейський День Парків.

Україна надзвичайно багата чудовими ландшафтними парками й садами, які є національним історико-культурним, науковим надбанням нашого народу. Це національний дендрологічний парк «Софіївка» – шедевр світового садово-паркового мистецтва кінця XVII – початку XIX століть, дендропарк «Олександрія» і Карпатський національний природний парк - перший і один з найбільших в Україні національних природних парків.

- **Книжково-ілюстративна виставка** – «Патріархи живої природи».

Цитата:

«Люби природу не як символ

Душі своєї,

Люби природу не для себе –

Люби для неї...». Максим Рильський

Всеукраїнський конкурс «Національне дерево України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://surl.li/beojn>.

30 травня – День степу в Україні.

5 червня – Всесвітній день охорони навколишнього середовища.

25 вересня – Всесвітній день річок.

31 жовтня – Міжнародний день Чорного моря.

БІБЛІОТЕКА – ЗДОРОВ'Я НАЦІЇ ВІД А ДО Я

7 квітня – **ВСЕСВІТНІЙ ДЕНЬ ЗДОРОВ'Я** відзначається щорічно 7 квітня починаючи з 1950 року. В цей день в 1948 році вступив у силу Статут Всесвітньої організації здоров'я (ВОЗ).

- **інформаційна виставка** «Людина в катаклізмах епохи».
- **лекція** «Здоров'я та екологія».

31 травня – Всесвітня організація охорони здоров'я в 1988 році оголосила 31 травня **ВСЕСВІТНІМ ДНЕМ БЕЗ ТЮТЮНУ**. Перед світовою спільнотою було поставлено завдання – домогтися того, щоб в ХХІ столітті проблема тютюнопаління зникла. ХХІ століття настало, але проблема не зникла. Боротьба з нікотиним триває.

- **виставка-порада** – «Здоровий спосіб життя – здорові звички».

26 червня – **МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ БОРОТЬБИ ПРОТИ ЗЛОВЖИВАННЯМ НАРКОТИКАМИ ТА ЇХ НЕЗАКОННОГО ОБІГУ**. Історія боротьби з розповсюдженням наркотиків налічує вже майже 100 років. У лютому 1909 року Шанхайська опіумна комісія, участь у роботі якої взяли 13 країн, намагалася знайти шляхи обмеження ввезення наркотиків з азіатських країн.

1 грудня – **ВСЕСВІТНІЙ ДЕНЬ БОРОТЬБИ ЗІ СНІДОМ** вперше відзначався 1 грудня 1988 року з ініціативи Всесвітньої організації охорони здоров'я, після того, як на зустрічі міністрів охорони здоров'я всіх країн прозвучав заклик до соціальної терпимості і розширення обміну інформацією щодо ВІЛ/СНІД.

ВЕБЛОГРАФІЯ

- «**Бібліотечна палітра**» – методичний блог, присвячений висвітленню подій бібліотечного життя, надання методичних онлайн- консультацій, обміну досвідом і спілкуванню бібліотечних працівників і друзів бібліотек [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://koledgemethodist.blogspot.com/2017/10/blog-post_31.html.
- «**Буквоїд**» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://bukvoid.com.ua/news/>.
- **Вимоги часу** – нові форми роботи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ru.calameo.com/read/0031951147f232b5c4d0d>.
- **Інноваційні форми роботи в бібліотеці** [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://odb.te.ua/3011>.
- **Інноваційні форми масової роботи в бібліотеках** – вимога часу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://divovo.in.ua/innovacijni-formi-masovoyi-roboti-v-bibliotekah--vimoga-chasu.html>.
- «**Методична служба публічних бібліотек Києва**» – блог про бібліотечну справу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://olga-methodlibkyiv.blogspot.com/>.
- «**Пан бібліотекар**» – блог про бібліотечну справу та інформаційні технології [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.xn--80abaqzevto0rc.xn--j1amh/>.
- «**Фахівцю бібліосервісу**» – Методичні рекомендації до планування роботи бібліотек на 2022 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://lib.if.ua/prof/?p=2846>.